

Tilsynspraksis for kommuners sponsorering af private selskaber

NOTAT

Med henblik på Kommunalbestyrelsens behandling af dagsordenens punkt 18 på mødet den 25. april 2017 ("Sponsoraftale mellem Hvidovre Kommune og Hvidovre Ishockey Klub") er nedenfor en generel gennemgang af tilsynspraksis på området.

Dernæst er indeholdt forvaltningens bemærkninger til "Værdiansættelse af Ishockeysponsorat & reklamepladser".

Det bemærkes, at værdiansættelsen først er modtaget sent om aftenen den 24. april 2017. Forvaltningen har derfor ikke haft mulighed for at lave en tilbundsående vurdering af en eventuel sponsoraftale. Det har af samme grund heller ikke været muligt at udsende en sådan vurdering i tide inden Kommunalbestyrelsens møde.

RÅDHUSET

Økonomi & Stabe
Borgmesterkontoret
Jurist:
Michael Ø. Thomsen
Chefjurist:
Thomas Tækker

Sagsnr.: 17/16232

Dato: 25-04-2017/umt/ttu

Generel gennemgang af tilsynspraksis

I de kommunale tilsynsmyndigheders praksis er det fast antaget, at en kommune efter kommunalfuldmagtsreglerne har adgang til at varetage informationsmæssige opgaver, herunder gøre opmærksom på kommunens navn og eksistens, jf. Tilsynets udtalelse af den 18. oktober 2016 vedrørende Odense Kommunes engagement i Tinderbox Musikfestival (Sagsnr.: 2014-202609. Side 23).

I Tilsynets udtalelse af den 7. marts 2008 (Journalnr.: 2007-6 13/116. Side 14) vedrørende Odense Kommunes tilskud til en Elton John-koncert, fremhæver Tilsynet et eksempel på hvorledes en kommune lovligt kan indgå en aftale med for eksempel en professionel fodboldklub:

"[...] Kommunen kan således lovligt indgå aftaler med f.eks. en professionel fodboldklub om, at kommunen mod betaling får kommunens navn trykt på spillertrøjerne. Det er i den forbindelse af afgørende betydning for lovligheden, at der er tale om en gensidigt bebyrdende aftale mellem klubben og kommunen, samt at kommunen højst betaler markedsprisen herfor, således at der ikke er tale om et maskeret tilskud til fodboldklubben. Kommunens køb af reklameydelse til brug for promovning af kommunen må ikke stå i åbenbart misforhold med formålet. [...]"

Med hensyn til spørgsmålet om fastlæggelsen af markedsprisen for modydelse, som modtages som led i en sponsoraftale, kan der henvises til Tilsynets udtalelse af den 10. november 2014 vedrørende Viborg Kommunes køb af reklamer på Viborg Stadion af Viborg FF A/S (Journalnr: 2013-613/119. Side 5), hvori følgende anføres:

"[...] Da kommunen som nævnt ikke må yde økonomisk tilskud til en professionel fodboldklub, er det afgørende, at kommunen i forbindelse med indgåelse af aftaler med en professionel klub sikrer sig, at aftalen indgås på markeds-mæssige vilkår, således at kommunen højst betaler markedsprisen for de modydelse, som kommunen ifølge aftalen har ret til fra klubben. En sådan forudgående undersøgelse kan for eksempel indebære sammenligning med andre lignende lovlige kontrakter eller

indhentelse af vurderinger fra reklamebureauer eller andre sagkyndige. [...]"

Ifølge Tilsynet er det ikke lovligt, hvis en beslutning om sponsorering er båret af hensynet til at give et sportsklub-selskab en økonomisk håndsrækning. Dette følger af Tilsynets udtalelse af den 28. marts 2014 vedrørende salg af navneretten til Viborg Stadion (Journalnr.: 2013-613/117. Side 24-25), hvori følgende anføres:

"[...] Statsforvaltningen finder således, at der ud fra de i sagen foreliggende oplysninger ikke er påvist en egentlig saglig kommunal interesse i den trufne beslutning, men at beslutningen nærmere og i det væsentlige synes båret af hensynet til at give Viborg FF A/S en økonomisk håndsrækning, hvilket ikke er lovligt. Byrådets beslutning fremstår derfor ikke som økonomisk forsvarlig. [...]"

Følgende fremgår af Tilsynets udtalelse af den 2. november 2010 vedrørende fribilletter til Skanderborg Festival (Journalnr.: 2010-613/692. Side 11) i forhold til, at en kommune ikke lovligt vil kunne erhverve, eller som gave modtage, fribilletter med henblik på udlevering til de medlemmer af kommunalbestyrelsen og/eller ansatte i en kommune i deres egenskab af ansatte, som ønsker at modtage dem:

"[...] Vederlæggelse af og udgiftsgodtgørelse til kommunalbestyrelsens medlemmer er udtømmende reguleret i styrelseslovens §§ 16, 16a og 34. Det forhold, at disse regler indeholder en udtømmende regulering af vederlæggelsen, indebærer, at det ikke er lovligt at vederlægge politikerne på anden måde, end hvad der følger af reglerne.

Statsforvaltningen finder således ikke, at kommunen lovligt vil kunne erhverve eller som gave modtage de omhandlede fribilletter med henblik på udlevering til de kommunalbestyrelsesmedlemmer og medarbejdere, som ønsker at modtage dem. [...]"

Forvaltningens foreløbige bemærkninger til "Værdiansættelse af Ishockeysponsorat & reklamepladser"

Som nævnt i sagsfremstillingen - og som det også fremgår af ovennævnte gennemgang - er det i medfør af tilsynspraksis som udgangspunkt lovligt for Kommunalbestyrelsen at indgå en sponsoraftale som den nævnte.

Det forudsætter dog, at modydelserne har behørig sponsormæssig værdi minimum svarende til det beløb som modtageren af sponsoratet får fra Hvidovre Kommune. Der må ikke være tale om en økonomisk håndsrækning – det vil sige støtte eller "maskeret tilskud".

I sagsfremstillingen er det forudsat, at modtager af sponsoratet skal betale for huslejen og for reklamepladsen på kommunal ejendom. Udover dette skal der være specificerede modydelser for 1.500.000 kr. ekskl. moms.

Der er nu modtaget værdiansættelse af Hvidovre Kommunes eventuelle ishockey-sponsorat. Værdien af specificerede modydelser er opgjort til at ligge i niveauet 750.000-850.000 kroner ekskl. moms.

Der er således et misforhold mellem ansøgt størrelse af sponsoratet og værdien af specificerede modydelser på et sted mellem 650.000 og 750.000 kr. (svarende til differencen mellem 1.500.000 kr. og værdiansættelsen i niveauet 750.000-850.000 kr.).

Der er også et andet problem i forhold til de specificerede modydelser, idet det fremgår, at modtageren af sponsoratet – under overskriften "Erhvervsklub" - vil tilbyde kommunen 30 medlemskaber af Sponsornetværket der har adgang til VIP til ligakampene og netværksmøderne.

Denne del af modydelserne er vurderet til en værdi af 300.000-350.000 kr.

Det følger af tilsynspraksis, at vederlæggelse af og udgiftsgodtgørelse til kommunalbestyrelsens medlemmer er udtømmende reguleret i styrelsesloven.

Dette indebærer, at det ikke er lovligt at vederlægge KB-medlemmerne på anden måde, end hvad der følger af reglerne.

Desuden må der ikke være tale om, at sponsoratet begunstiger ansatte i Hvidovre Kommune i disses egenskab af ansatte i Hvidovre Kommune.

Endelig må kommunen ikke uden lovhjemmel begunstige enkeltpersoner i øvrigt. Det vil sige, at man ikke kan give sådanne medlemskaber videre til fx erhvervsdrivende som har tilknytning til Hvidovre Kommune.

Hvidovre Kommune vil derfor ikke - som led i et sådant sponsorat - lovligt kunne erhverve, eller som gave modtage, sådanne VIP-fribilletter med henblik på udlevering til enkeltpersoner, herunder de KB-medlemmer, medarbejdere eller andre, som måtte ønske at modtage dem.

Med denne konstatering udhules værdien af de specificerede modydelser således med det pågældende beløb, og dette øger altså misforholdet i forhold til det ønskede beløb og sponsoratets reelle værdi, idet VIP-fribilletter nødvendigvis skal udgå af aftalen.

Der er også en række andre betingelser i sponsoratet som ikke synes acceptable i forhold til kommunens eventuelle engagement med klubben, herunder ikke mindst det forhold, at aftalen ifølge den foreslåede ordlyd skal træde i kraft 1. juli 2017 mod halvering af betalingen til 750.000 kr., hvis klubben grundet tidspres først opnår liga-licens i næste sæson.

Som det fremgår af værdiansættelsen, så ligger hovedsponsorater normalt på niveauet 400.000-600.000 kr. hos etablerede klubber.